

Табела 5.1 Спецификација предмета на студијском програму докторских студија
Студијски програм **Технолошко инжењерство**

Назив предмета: Имобилизани ензимски системи у биотехнологији		
Наставник или наставници: Саша Р. Саша		
Статус предмета: Изборни		
Број ЕСПБ: 8		
Услов: Нема		
Циљ предмета: Оспособити студенте за самосталан научни рад у области имобилисаних ензимских система. Остваривање и примена оригиналних научних достигнућа у области имобилисаних ензимских система и њихове примене у биотехнологији и другим областима.		
Исход предмета: Студент стиче знања о могућностима добијања и примене имобилисаних ензимских система, као и способност развоја одговарајућих технолошких процеса.		
Садржај предмета: <i>Теоријска настава:</i>		
1. Методе имобилизације ензима: Ковалентно повезивање са активним полимерима, кополимеризовање са полифункционалним реагенсима, физичка адсорпција на јонским, хидрофобним и другим носачима, укључење у гел, матрицу полимера и липозоме, микрокапсулирање. (6)		
2. Носачи за имобилизацију ензима. (2)		
3. Имобилизација кофактора. (2)		
4. Имобилизација ћелија. (4)		
5. Утицај имобилизације на својства ензима: очување активности, стабилности, дифузиони ефекти, утицај микросредине. (2)		
6. Реактори за имобилисане ензиме. (2)		
7. Кинетика рада реактора са имобилисаним ензимима. (2)		
8. Примена имобилисаних ензимских система у биотехнологији: раздвајање D,L-аминокиселина, модификација антибиотика, добијање аспарагинске киселине, тирозина, лизина, триптофана, уроканове и јабучне киселине, нуклеозид-трифосфата, олиго- и полинуклеотида, фруктозе, етанола; примена у системима за конверзију енергије. (6)		
9. Ензимске електроде и биосензори на бази имобилисаних ензима. (4)		
<i>Практична настава:</i> Израда и одбрана два семинарска рада, колоквијуми и практичне вежбе, у складу са темом докторског рада и интересовањима студента (имобилизација ензима и ћелија, карактеризација и примена имобилисаних ензимских система).		
Препоручена литература:		
1. И.В. Березин, Н.Л. Клячко, А.В. Левашов, К. Мартинек, В.В. Можаяев, С.Л. Хмельнитский, Имобилизовани ензими, превод са руског Ј. Вучетић, С. Солујић, Студентски културни центар, Крагујевац, 1995.		
2. А. Tanaka, Т. Tosa, Т. Kobayashi, Industrial Application of Immobilized Biocatalysts, Marcel Dekker, 1992.		
3. L.B. Wingard Jr., Immobilized biocatalysts: An introduction, Springer-Verlag, Heidelberg. 1988		
4. К. Buchholz, V. Kasche, U. T. Bornscheuer, Biocatalysts and Enzyme Technology, John Wiley & Sons, New York, 2005.		
5. К. Mosbach (Ed.), Immobilized Enzymes and Cells, Part B, Methods in Enzymology, Vol. 135 (1987).		
6. К. Mosbach (Ed.), Immobilized Enzymes and Cells, Part D, Methods in Enzymology Vol. 137 (1988).		
Број часова	активне наставе:	
	Теоријска настава: 30	Практична настава: 30
Методе извођења наставе: Теоријска и практична настава (два семинарска рада, теоријско и практично овладавање областима које су значајне за докторски рад студента, истраживање и писање радова).		
Оцена знања (максимални број поена 100)		
Активност на предавањима (консултацијама) ..... 5 поена		
Семинарски радови, колоквијуми и практичне вежбе..... 30 поена		
Усмени испит ..... 65 поена		